

Budget 2017-2020 för Nordanstigs kommun

Innehållsförteckning

Folkhälsa som utgångspunkt	3
Demokrati	6
Näringsliv & arbetsmarknad	8
Barn & unga	9
Boendemiljö & kommunikation	11
Miljö & klimat	13
Personalpolitik	15
God ekonomisk hushållning	16
Finanserna	18
Driftsbudget	19
Resultat	20
Investeringar	20

Folkhälsa som utgångspunkt

Vi har valt att ha folkhälsan som utgångspunkt för vårt budgetförslag. Detta har vi gjort för att vi vet att ökade ekonomiska klyftor leder till ökade klyftor i folkhälsa. För att skapa ett tryggt samhälle där alla individer ges möjlighet att utvecklas måste klyftorna minska. Vi måste alla ta ett gemensamt, solidariskt ansvar om samhället ska klara av att hålla ihop.

Vi ser att det är de strukturella förutsättningarna och inte individens val som i hög grad påverkar vår livssituation och våra möjligheter. Vi har därför valt att utgå ifrån de tre första prioriterade folkhälsomålen i vårt budgetarbete. Ett samhälle där individerna känner delaktighet och inflytande, ett samhälle där alla individer har ekonomiska och sociala förutsättningar, ett samhälle där barn och ungas uppväxtvillkor prioriteras blir ett tryggt och stabilt samhälle som gynnar alla.

Delaktighet och inflytande – alla som bor i Nordanstig ska ha möjlighet att känna delaktighet i samhället och ha inflytande över sin livssituation. Att känna samhörighet och uppleva möjlighet att påverka sin livssituation påverkar hälsan positivt. Det hänger samman med att samhället är tillgängligt och inkluderande för alla.

Ekonomiska och sociala förutsättningar – alla som bor och verkar i Nordanstig ska ha möjlighet att känna social och ekonomisk trygghet. Bra ekonomiska och sociala förutsättningar är grundläggande livsvillkor för folkhälsan. Ekonomisk stress och social otrygghet skapar ohälsa och leder till ökad ojämlikhet i hälsa.

Barn och ungas uppväxtvillkor – alla barn och ungdomar i Nordanstig ska ha möjlighet att leva under goda och jämlika uppväxtvillkor. Förhållanden under uppväxtåren påverkar barn och ungas hälsa och livsvillkor genom hela livet. Tidiga insatser är därför viktiga för att främja en god folkhälsa långsiktigt.

God och jämlik hälsa handlar om att hela befolkningen ska uppnå bästa möjliga hälsa. Alla människor oberoende av kön, yrke, utbildning, etnicitet, sexuell läggning, könsidentitet eller funktionsförmåga ska ha lika möjligheter till god fysisk, psykisk och social hälsa. Det är ett stort åtagande och därför är det viktigt att budgeten innehåller flera konkreta förslag för att kommunen ska gå i rätt riktning.

Hållbar utveckling

Vi har också gjort en budget som främjar en hållbar utveckling av kommunen på både kort och lång sikt. Med hållbar utveckling menar vi en utveckling som uppfyller dagens alla behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att uppfylla sina behov.

Hållbar utveckling omfattar tre dimensioner som är beroende av varandra; social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Social hållbarhet

Det behövs långsiktiga och jämlika möjligheter för alla att vara medskapare i ett tryggt och utvecklande samhälle för att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle som uppfyller de grundläggande mänskliga behoven av tak över huvudet, mat, sociala kontakter och möjlighet att utvecklas som individ.

Miljömässig hållbarhet

För att bevara ekosystemen och minska påverkan på naturen och människans hälsa krävs en effektiv resursanvändning. Det handlar med andra ord om att hushålla med de

naturresurser som finns och att använda dem klokt. Miljöns gränser måste vara vägledande för samhällets utveckling och vi får inte gå utanför dem.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet handlar om att hushålla med knappa resurser på ett långsiktigt klokt sätt. Det kan till exempel innebära att investerade medel ska förvaltas på ett klokt sätt så att de gör största möjliga nytta och minsta möjliga skada. Ekonomin kan ses som ett verktyg för att nå social och miljömässig hållbarhet.

Ekonomisk utveckling får inte ske på bekostnad av miljön eller den sociala hållbarheten. Istället måste samhället anpassas efter de miljömässiga ramar som finns och ekonomisk utveckling får heller inte ske till priset av människors hälsa.

Siktet är inställt på 2030

En viktig utgångspunkt för vår budget är vikten av att besparingskravet som kommunfullmäktige beslutade om våren 2015 hålls. Samtidigt är det viktigt att Nordanstig för en hoppningivande politik eftersom vi är beroende av ett ökande befolkningsunderlag för att i framtiden kunna upprätthålla den kommunala servicen i hela kommunen.

Eftersom budgeten bygger på de prioriterade folkhälsomålen samt tankarna om en hållbar utveckling har ekonomin en central funktion då det behövs positiva resultat för att kunna investera och utveckla kommunen. Dock måste detta ske inom de miljömässiga ramarna.

Vi ser ett framtida Nordanstig där kommunens olika delar blomstrar, småföretagarna vågar växa och vi har en skola som vi är stolta över. Nordanstigs styrka är mångfalden. Här finns en mångfald av företag, föreningar, idéer och kreativiteten flödar.

Dessutom har vi en naturrikedom som vi ännu inte nyttjar på bästa sätt. Lokalproducerade och ekologiska livsmedel efterfrågas mer och mer och överhuvudtaget inom de gröna näringarna finns stor potential att vidareutveckla råvarorna till produkter lokalt. Det kommer ge arbetstillfällen inom kommunen.

För att nå dit behöver vi stödja småföretagen bättre, bejaka initiativen från föreningslivet och utveckla kollektivtrafiken. Vi måste också planera för, och bygga flerbostadshus för en förutsättning för utveckling är att Nordanstig ökar i invånarantal. För att så ska ske, behöver vi en långsiktig strategi. Det har vi hittills inte haft vilket varit en svaghet i det kommunala arbetet.

Agenda 2030

Förutom folkhälsomålen så vill vi även bifoga de, av FN nyligen fastslagna nya, globala hållbarhetsmålen; Agenda 2030. Det är 17 övergripande mål, med 107 delmål varav 81 är direkt relevanta för Sverige och Nordanstig. Målen syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, samt säkerställa ett varaktigt skydd för jordens naturresurser. Regeringen har tillsatt en utredning för att implementera Agenda 2030 i Sverige och under mandatperioden måste Nordanstig starta arbetet med att implementera dessa i alla verksamheter.

Ökat invånarantal

För att kunna bibehålla, och eventuellt utöka, den kommunala servicen behöver vi ett större invånarunderlag. Vi behöver fler elever i skolan, vi behöver fler personal i omsorgen och vi behöver fler personal till alla våra företag som vi vill se växa.

Vår målsättning är att vi är 12 000 invånare år 2030. Vi behöver alltså öka invånarantalet med ca 180 personer varje år.

Eftersom vi ser Nordanstigs potential som en boendekommun, vill vi utnyttja det centrala läget som Nordanstig har, mellan Sundsvall och Hudiksvalls kommuner och mitt i landet. Det är viktigt att vi snabbt får till bostäder som ligger centralt och har närhet till kollektivtrafik.

Vi ser behov av ett nytänkande i hur vi organiserar kommunens arbete. Vi har stort förtroende för personalens kompetens och möjligheter att själva styra sitt arbete för ett mer effektivt utnyttjande av arbetstiden.

Våra fokusområden är barn och unga, boende och miljö.

Demokrati

Vi vill att under 2017-2019 ska medborgarnas upplevda inflytande över kommunens verksamheter ha ökat.

Det första prioriterade folkhälsomålet handlar om delaktighet och inflytande och vikten av att känna sig delaktig i samhällsutvecklingen. För oss är det tydligt att det finns ett stort engagemang i Nordanstigs kommun från invånarna att delta aktivt i samhällsutvecklingen. Vi ser det på den mängd ideella föreningar som finns i alla kommundelarna. Vi ser det på den okuvliga viljan att bo kvar och utveckla sitt närsamhälle. Och vi ser det på den besvikelse som finns över politikens oförmåga att kanalisera deras engagemang.

Varför är folkhälsa viktigt?

Under 2015 antogs ett nytt regionalt folkhälsoprogram. Nordanstig har tidigare tagit fram årliga aktivitetsplaner för folkhälsoarbetet samarbete med Region Gävleborg. Det har varit svårt att engagera fler inom kommunen än den direkt ansvariga för folkhälsan och vi vill därför tydliggöra att alla verksamheterna i kommunen arbetar med folkhälsofrågorna. Detta för att folkhälsoarbetet ska bli en naturlig del av kommunens arbete.

Tidigare har regionen bekostat kommunens folkhälsosamordnare. Från och med 2017 försvinner det regionala stödet. Eftersom folkhälsoarbetet är en viktig kärnverksamhet ser vi att kommunen nu behöver skjuta till resurser för att kunna fortsätta detta arbete. Utöver kostnaden för att ha kvar en folkhälsosamordnare på halvtid behöver kommunen även skjuta till pengar för att bedriva verksamhet.

Kostnad 350 tkr/år (kompletteringsbudgeten)

Medborgarbudget

Vi anser att det är grundläggande i en demokratisk organisation att arbeta för att förbättra demokratin. Därför föreslår vi att 1 miljon kronor av kommunens investeringsbudget varje år öronmärks för projekt som alla medborgare i kommunen har möjlighet att vara med och besluta om. För att så många som möjligt ska få möjlighet att delta i beslutet behöver kommunen ta fram förslag på hur processen ska gå till för att få så stort deltagande som möjligt. Ansvar för dialogen kring medborgarbudgeten kommer att ligga på folkhälsosamordnaren.

Kostnad investeringsbudgeten 1 Mkr/år

Utveckla biblioteken

Biblioteksverksamheten är en viktig kommunal verksamhet som betyder oerhört mycket för både gamla och unga, infödda och nyinflyttade. Biblioteket ska vara en plats för utforskande, lärande, men även en plats där vi träffas och umgås.

Kommunens utlåningsverksamhet som biblioteken står för kan utvecklas och innefatta fler aspekter än litteratur, tidningar och musik, som en brukar hitta på biblioteken. Vi vill använda biblioteken för att bland annat låna ut den konst som kommunen äger – som vi alla äger. På biblioteket vill vi också ge möjlighet för personalen att komma med egna idéer om hur

bibliotekens verksamhet kan utvecklas. Runt om i landet finns olika kreativa projekt som visar att biblioteken kan fylla en än större funktion. Vi anslår därför extramedel för att utveckla biblioteksverksamheten.

Biblioteken har stora möjligheter att utvecklas, men en begränsande faktor är att filialerna inte har öppet varje dag. I Nordanstig vill vi värna om biblioteken i de olika kommundelarna. För att göra dem tillgängliga för så många som möjligt vill vi införa så kallad "meröppet"-tid enligt Hörby kommuns modell. För det krävs investeringar i låneautomater samt nyckelfria läs.

Kostnad 100 tkr/år samt 250 tkr/år i investeringsbudgeten

Jämställdhet

Nordanstigs kommun antog CEMR-deklarationen för jämställdhet 2007. Som undertecknare förbinder sig kommunen bland annat att uppmuntra kvinnor att kandidera för offentliga befattningar och att uppmuntra politiska partier och grupper att anta och genomföra principen om en representativ fördelning mellan kvinnor och män. Kommunen ska uppmuntra politiska partier och grupper att öka antalet kvinnor som utses till kandidater och senare väljs.

Kommunen ska även fastställa egna rutiner och uppförandenormer för att undvika att potentiella kandidater och folkvalda avskräcks av stereotypa beteenden, språkbruk eller trakasserier. Sist, men inte minst viktigt är att kommunen också ska ta fram och genomföra en handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR-deklarationen, samt uppdatera denna regelbundet.

Uppdrag till fullmäktigeberedningen för demokrati: att påbörja arbetet med att främja kvinnors deltagande i politiska partier, samt att påbörja ett arbete för att främja en balanserad könsfördelning i de egna beslutande och rådgivande organen.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram en handlingsplan för jämställdhet, i enlighet med föreskrifterna i CEMR-deklarationen.

HBTQ

Nordanstigs kommun har inte tidigare arbetat aktivt med HBTQ-frågan eller med normkritiskt tänkande. Det är dock en viktig fråga, särskilt för de yngre och särskilt i små skolor kan det vara stigmatiserande att vara "annorlunda". Därför bör den kommunala skolan arbeta aktivt med dessa frågor.

En annan viktig samarbetspartner i det arbetet bör vara det lokala föreningslivet där de flesta barn och ungdomar tillbringar en stor del av sin fritid.

Uppdrag till kommunstyrelsen: utreda var och hur en HBTQ-certifiering av någon av kommunens verksamheter kan genomföras i ett första steg. Utreda om det är möjligt att certifiera eller utbilda delar av föreningslivet.

Ökade visions- och projektbidrag

Föreningarna i Nordanstig gör ett viktigt arbete för kommunens utveckling. Det är därför olyckligt att kommunen, under de senaste åren har dragit ner på visions- och projektbidragen.

Kommunen har en stor uppgift framför sig om vi ska lyckas med att vända befolkningstrenden. Ett väl utvecklat föreningsliv är inte bara en attraktionsfaktor för inflyttare, utan även viktigt i folkhälsoarbetet. Föreningarna representerar både idrottsrörelsen, kulturlivet och hembygdsrörelsen samt övriga ideella föreningar som alla arbetar mer eller mindre med integration, delaktighet och inflytande.

Kostnad 1 Mkr 2017-2019

Personer med funktionsnedsättning

Kommunen har ett stort ansvar att lagstiftningen som garanterar rätten till delaktighet – Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) – förverkligas som det var tänkt. Vi behöver kunna ge insatser efter brukarnas egna behov, som rätt till kontaktpersoner och ledsagare som även jobbar kvällar och helger. Vi värnar LSS-lagstiftningen men vi ser med oro på hur övriga samhället ibland träder undan då en person fått rätt till LSS. Personer inom LSS-kretsen har, som alla andra, rätt till delaktighet i hela samhället.

Daglig verksamhet

Den som har en funktionsnedsättning som gör det svårt att få ett arbete, kan få ta del av den kommunala dagverksamheten. Vi vill att den ska vara så lik ett arbete som möjligt och arbetsuppgifterna ska vara anpassade efter brukarnas intressen och behov. Att vara på en daglig verksamhet ska vara både utvecklande och kännas meningsfullt. Idag finns inte några politiska mål för den dagliga verksamheten vilket gör det svårt att utvärdera hur den fungerar.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram mål för den dagliga verksamheten som utvärderas regelbundet.

Näringsliv & arbetsmarknad

Kommunfullmäktiges mål: Under 2017-2019 ska förutsättningarna för näringslivet utvecklas och förbättras i kommunen.

Vi vill också att under 2017-2019 ska möjligheterna till egenförsörjning för nordanstigsborna öka.

Det andra prioriterade folkhälsomålet handlar om att ge alla invånare samma eller likvärdiga ekonomiska och sociala förutsättningar. Enklast görs det genom att se till att alla som kan arbeta, gör det. Därför är arbetsmarknadsenheten en viktig hörnsten i kommunens verksamheter. Likaså är möjligheterna att verka som företagare och att utveckla företagen viktigt.

En stor andel av Nordanstigs invånare är egna företagare – antingen som huvudsyssla eller på fritiden – vilket vi ser som en stor potential. Vi tror att många av dessa företagare tvekar att utvidga sin verksamhet på grund av det stora ansvar som det innebär att vara arbetsgivare. Många av dem har kanske behov av specialkompetens, men inte så att det räcker till en fast tjänst. Vi vill att kommunen stödjer dessa genom riktade insatser till små och enskilda företagare där inrättandet av företagshotell kan vara ett sätt att gynna näringslivet.

Näringslivsutvecklare

I Nordanstig finns en stor potential i näringslivet. Vi saknar dock en sammanhållen näringslivsstrategi som kan utveckla företagen och få dem att växa. Just nu pågår arbetet med att ta fram en näringslivsstrategi och vi ser också vissa ansatser inom besöksnäringen där kommun och näringsliv redan börjat arbeta tillsammans. För att den nya näringslivsstrategin ska kunna genomföras behöver vi en näringslivsutvecklare med särskilt ansvar för att utveckla småföretagen.

Kostnad 500 tkr år 2017-2018

Extraresurs – söka medel

Nordanstigs kommun har genomfört stora besparingar under de senaste åren. I en liten organisation finns ett behov av en resurssamordnare som kan hjälpa till att söka externa medel för förvaltningens ordinarie verksamheter såväl som för projekt. Vi riskerar till exempel att gå miste om riktade statsbidrag på grund av överbelastning av personalen, men det handlar även om att söka andra externa medel till exempel regionala utvecklingsmedel, EU-medel och liknande. Likaså finns behovet inom näringsliv o föreningsliv att få hjälp och stöd med detta. Vi vill därför att en tjänst inrättas som har det delade uppdraget att vara ett stöd för både kommun, näringsliv och föreningsliv att söka externa medel.

Kostnad 500 tkr år 2017-2018

Kommunalt stödspårande

Nordanstigs kommun är en landsbygdskommun med, relativt sett, många företagare. För att stödja utveckling av landsbygdsföretagen kan kommunen hjälpa till genom att starta en landsbygdsutvecklingsfond, enligt den modell som bland annat används av Skellefteå kommun, där företagare med lånebehov kan ansöka om så kallat stödspårande hos kommunen. Detta underlättar för företagaren att få ett lån beviljat - och att klara av amorteringarna. Genom att sätta upp en fond med tydliga krav gällande kollektivavtalsenliga villkor (där det är relevant), miljöarbete m.m. kan kommunen stödja det lokala näringslivet. En fond som är öppen för allmänheten gör det möjligt även för allmänheten att stödja det lokala näringslivet.

Kostnad inom ram

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram tydliga villkor för fonden och informera näringslivet om möjligheten att söka stöd där samt informera allmänheten om möjligheten att stödja det lokala näringslivet genom ett privat stödspårande via fonden.

Ringlinje sommartid

Nordanstigs kommun är en mycket attraktiv plats att besöka. Besöksnäringen i kommunen växer för varje år. För företagarna är det viktigt att vara tillgängliga för alla, därför är det grundläggande att det finns en fungerande kollektivtrafik. Detta minskar även den befintliga biltrafiken, behovet av parkeringsplatser och riskerna för andra, mer oskyddade, trafikanter.

I våras bifölls en motion om att införa en ringlinje sommartid på försök. Därför gör vi ett så kallat tilläggsköp från X-trafik för att få till en ringlinje sommartid ut till kusten från järnvägsstationen i Gnarp.

**Kostnad 250 tkr 2017-2018
(kompletteringsbudgeten)**

Barn & unga

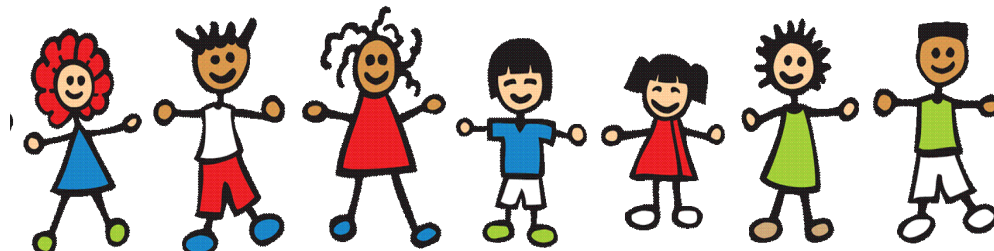
Kommunfullmäktiges mål: Under 2017-2019 ska varje barn och elev ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar. Förskolan och skolan ska ge barnen och eleverna

framtidstro och stärka deras självkänsla. Barn och elever ska få det stöd de behöver så att de når målen som finns för förskola respektive skola.

Vi vill också att under 2017-2019 ska barn och ungas uppväxtvillkor successivt bli mer jämlika. Under 2017-2019 ska lärartätheten successivt återgå till 7,5 lärare/100 elever.

Det tredje prioriterade folkhälsomålet handlar om barn och ungas uppväxtvillkor. Där har förskola och skola en viktig roll. Då de allra flesta barnen deltar i förskolan och skolan är obligatorisk finns här stora möjligheter till kompensatoriska åtgärder för de barn som, av olika anledningar, kan behöva det. En viktig princip är att skolan ska vara avgiftsfri.

Utbildningsväsendet i Nordanstig är för närvarande i en extremt pressad situation. Beslutet om att sänka lärartätheten från 7,5 till 6,3 lärare per 100 elever har inneburit att nästan var femte lärare har försvunnit från enheterna. Den besparing på sex miljoner som förvaltningen har beräknat ska ske kommer knappast att slå igenom, eftersom stödbehovet på enheterna har ökat i samma takt som lärartätheten har minskat. I och med detta har arbetsbelastningen ökat vid enheterna, vilket på sikt riskerar att dränera enheterna från utbildade lärare.

Att bo i Nordanstigs kommun ska inte betyda att lärarnas utbildningsnivå är lägre – tvärtom. Vi satsar resurser för att öka lärartätheten dessutom dubblar vi löneökningen för utbildade lärare, förskolelärare samt fritidspedagoger för att garantera att dessa fortsätter att se Nordanstigs kommun som en attraktiv arbetsgivare.

Höjda lärarlöner

Lärarkåren (lärare, förskollärare och fritidspedagoger) har länge varit en underbetald grupp. I takt med lärarbristen så har de lönerna ökat kraftigt överlag. Vi föreslår ett kraftigt löneyft för utbildade lärare, förskolelärare samt fritidspedagoger. Under en 4-årsperiod så dubblar vi den planerade löneökningen för varje år. På så sätt hoppas vi attrahera kompetent personal som väljer att stanna kvar i Nordanstig. Därmed blir Nordanstigs kommun en attraktiv arbetsgivare som lockar till sig de bästa lärarna, vilket i sin tur gör att våra barn får största möjliga hjälp. På sikt är förhoppningen att andelen elever som går i vår kommunala skola ska öka.

Kostnad 750 tkr 2017, 775 tkr 2018, 795 tkr 2019 och 820 tkr 2020 (kompletteringsbudgeten)

Höjd lärartäthet

Förra läsåret beslutade majoriteten att minska lärartätheten från 7,5 lärare per 100 elever till 6,3, vilket innebar en minskning med 15%. I och med att det i Skollagen är lagstadgat om att alla elever har rätt till den hjälp de behöver, så kommer troligen inte besparingen att få det genomslag som majoriteten hoppats på. Det som däremot inträffar är att utbildade lärare slutar och oerfarna elevassistenter sätts in. Vi anser att detta är en politik som inte är bra rent ekonomiskt, och riktigt dålig för våra barns utveckling. Vi satsar nu 2 miljoner 2017 (med en gradvis ökning) för att kunna återställa lärartätheten.

Kostnad 2 Mkr 2017, 2,5 Mkr 2018, 3 Mkr 2019-2020 (kompletteringsbudgeten)

30 timmars förskola för alla

Förskolan är i första hand till för att tillgodose barnets behov av pedagogisk omsorg och utveckling. Därför är det olyckligt att de barn som har föräldrar som är arbetslösa, sjukskrivna eller av annan anledning ej är berättigade till barnomsorg på heltid endast får delta i förskolan 15 timmar/vecka. Det är otillfredsställande då förskolan är en viktig jämlikhetsreform samt att barnen behöver stimulansen av att träffa andra jämnåriga barn. Vi vill därför utöka tiden som alla är garanterade förskola till 30 timmar/vecka. Detta bör kunna ske inom de ramar som verksamheten har idag.

Kostnad inom ram

Gratis läxhjälp

I den kommunala skolan ska alla barn ha samma möjligheter. Stöd ska ges efter behov och alla elever ska få möjligheten att klara av att nå sina mål i skolan. Därför ska kommunens skolor erbjuda gratis läxhjälp för alla elever.

Kostnad inom ram

Sommarlovsaktiviteter

Det statliga stödet för avgiftsfria sommarlovsaktiviteter syftar till att ge barn i åldersgruppen 6-15 år en möjlighet till ett minnesvärt sommarlov.. Kommunen ska med det statliga stödet erbjuda aktiviteter som ger stimulans och personlig utveckling. Programmen ska stimulera både flickors och pojkars deltagande, främja integration och skapa nya kontaktytor mellan barn med olika bakgrund. Aktiviteterna ska vara avgiftsfria.

Kommunen ska fortsätta att arrangera avgiftsfria sommarlovsaktiviteter för alla barn. Det är också viktigt att kommunen ser över hur verksamheten kan förbättras och utvecklas inför kommande år så att ännu fler föreningar kan delta med målet att så många barn som möjligt ska kunna delta i sommarlovsaktiviteterna.

Kostnad inom ram

Boendemiljö & kommunikation

Kommunfullmäktiges mål: Under 2017-2019 utveckla attraktiva boende- och livsmiljöer som skapar hållbar tillväxt.

Vi vill under 2017-2019 utveckla bostadsområden som gör kommunen attraktiv som pendlingskommun.

En förutsättning för att Nordanstigs ekonomi ska förbättras är att vi blir fler invånare och skattebetalare. Kommunen ska, via en aktiv bostads- och markpolitik, bidra till att bra bostäder - både villor, bostadsrätter och hyresrätter till rimliga kostnader - byggs. Bostäder ska framförallt byggas i anslutning till befintlig infrastruktur i form av vatten och avlopp, kollektivtrafik och övrig kommunal och privat service. Ny bebyggelse ska främja en hållbar utveckling och en god hushållning med resurser.

Vi vet att det finns få lediga lägenheter i kommunen och vi vet att det finns ett behov av fler lägenheter. Vi vill därför att Nordanstigs Bostäder ska bygga fler hyresrätter som är klimatsmarta och prisvärda.

Bygga hyresrätter

För att kommunen ska kunna utvecklas behöver vi bli fler invånare. Därför är det viktigt att byggandet av attraktiva bostäder för året runt-bruk i närheten av kollektivtrafik kommer igång.

Uppdrag till Nordanstigs Bostäder AB: bygga hyresrätter med rimliga hyror och som är klimatsmarta. För detta ändamål finns särskilt investeringsstöd från regeringen.

Inventering och marknadsföring av byggbar mark

För att öka hastigheten av bostadsbyggandet tillsätter vi en tjänst som delvis ska arbeta med att inventera byggbar och attraktiv mark i kommunen, delvis arbeta med att marknadsföra den inom och utanför kommunen. I det sammanhanget är det viktigt att bygglovshandläggarna har kapacitet att ta emot ett ökat antal bygglovsansökningar eftersom korta handläggningstider är viktiga för att det ska vara intressant att välja Nordanstig som boendekommun.

Kostnad: 250 tkr 2017-2018

Allaktivitetshus

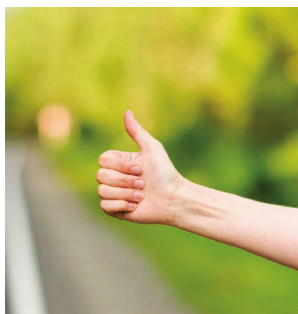
Under de senaste åren har idéer om ett allaktivitetshus kommit upp i den politiska diskussionen. Vi håller med om att det är viktigt att det finns en modern idrottsanläggning på hemmaplan. Därför ökar vi investeringsbudgeten och ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på hur det skulle kunna se ut.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram ett konkret förslag på hur ett allaktivitetshus kan se ut, lokalisering samt kostnadsförslag.

Kostnad: inom investeringsbudgeten för 2017-19

Kollektivtrafik

I Nordanstig är det relativt sett få som använder kollektivtrafiken. Kommunens geografi bidrar också till att det är svårt att få till en bra logistiklösning för inomkommunala transporter. Det är något som vi vill förbättra genom dels ett nytänkande vad gäller linjedragningar, dels en utökning av turerna för att möjliggöra för en familj att kunna använda kollektivtrafiken till och från arbetet eller skolan.

Regionen har initierat ett samarbete kring samåkningsprojekt som Nordanstig deltar i. Vi vill att kommunen fortsätter att vara aktiv i arbetet med att få till en fungerande samåkning i Nordanstig.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram ett helhetskoncept för kollektiva transporter inom kommunen samt till angränsande kommuner i syfte att underlätta arbets- och studiependling samt resor under fritiden.

Uppdrag till kommunstyrelsen: implementera samåkningsprojektet i kommunorganisationens mötes- och resepolicy för ett mer effektivt utnyttjande av kommunens bilpool.

Cykelinfrastruktur

En viktig fråga – för både folkhälsan och klimatarbetet – är tillgången till fungerande cykelinfrastruktur. Inte minst för våra barn behöver vi säkra skolvägar. Vill vi bli en attraktiv boendekommun så krävs att vi har användbara cykelvägar. Med elcykelns intåg kommer fler att efterfråga möjligheten att cykla till och från arbetet på ett säkert sätt. Ett första steg kan vara att se till att det finns reella möjligheter att cykla till och från kollektivtrafiken. Det

innebär förutom gång- och cykelvägar, att det till exempel behövs låsbara cykelställ med tak vid större busshållplatser och vid järnvägsstationen.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram en långsiktig plan för utbyggnad av en fungerande cykelinfrastruktur för Nordanstigs kommun.

Avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar

Vi har stora förhoppningar på att få till avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar 7-19 år i samarbete med Region Gävleborg. Vi ser att det är möjligt tidigast 2018, men också att det inte nödvändigtvis behöver extra finansiering.

Kostnad inom ram

Äldreomsorgen

Hemtjänsten och särskilda boenden ska vara anpassade för olika gruppers behov. Det behövs bland annat speciella insatser för de dementa. Tillgång till kompetent personal i den omfattning som verksamheten behöver, är grundläggande. Det ska också finnas en helhetssyn där alla länkar i kedjan har en fungerande kommunikation med varandra. Personalen behöver ha ordentlig grundutbildning, kontinuerlig fortbildning samt tillgång till handledning.

Vi satsar också på fler personal inom hemtjänsten för att förbättra personalens arbetsbelastning. Satsningen finns i budgeten under Personalpolitik.

Särskilt boende

På längre sikt ser vi att Sörgården kommer vara kommunens enda särskilda boende. Det ger både effektivitetsvinster och möjlighet till en ökad trygghet än med flera boenden. Under mandatperioden kommer dock kommunen fortfarande att ha två stycken särskilda boende; Sörgården i Bergsjö samt Bergesta i Gnarp. De kommer under perioden behöva investeringar för att fungera optimalt. Vi har därför ökat på investeringsbudgeten för 2018-20 för detta ändamål.

Kostnad: inom investeringsbudgeten för 2017- 2020

Trygghetsboenden

Trygghetsboenden har stor potential att bli ett attraktivt alternativ till att bo kvar i sitt hus för de äldre. Viktigt är att de blir överkomliga i pris. En viktig förutsättning är att de byggs i närheten av befintlig kollektivtrafik.

Kvinnojouren

Skyddet för våldsutsatta kvinnor och barn är ett samhällsansvar och en del av den allmänna välfärden. Ansvaret ligger på kommunen, men kvinnojouren utgör ett stort och ovärderligt komplement då de ofta har expertkunskap som kommunen behöver. Kommunen måste därför ge dem bättre och mer långsiktiga förutsättningar att planera sin verksamhet. Vi utökar stödet till kvinnojouren och vill tillförsäkra dem pengarna under hela planperioden.

Kostnad 25 tkr/år

Miljö & klimat

Kommunfullmäktiges mål: Under 2017-2019 ska miljön och folkhälsan i Nordanstigs kommun successivt förbättras.

Vi vill att under 2016-2019 ska arbetet med miljö och klimat utvecklas så att det genomsyrar alla kommunens verksamheter.

Förra året skrev Nordanstigs kommun under en överenskommelse tillsammans med Länsstyrelsen där kommunen åtar sig att genomföra olika åtgärder. Tanken är att dessa

åtgärder ska leda till att de lokala miljömålen uppnås och i förlängningen att de nationella miljömålen nås. 2015 års överenskommelse är bra mycket starkare än den förra skrivningen, vilket Vänsterpartiet ser positivt på.

2015 tog kommunen även fram en energieffektiviseringsstrategi. Syftet är att kommunens verksamheter ska öka användandet av mer energieffektiva lösningar och därigenom minska kommunens klimatavtryck och energikostnader. Strategin är inriktad på att minska utsläppen från fastigheter och transporter samt utbildning och utbyte av kvicksilverbelysning, men har helt glömt bort matens påverkan på koldioxidutsläppen. Experter menar dock att matens påverkan kan vara så stor som $\frac{1}{3}$ av utsläppen. Ofta talas om "bilen, biffen och bostaden" som de stora klimatbovarna. Därför är det viktigt att vi också ser över hur kommunen kan påverka detta genom ändrad upphandling av livsmedel samt ändrad matsedel.

I våras tog kommunfullmäktige beslut om att Nordanstig ska bli en ekokommun. Nordanstig har också arbetat på bra under de senaste åren, vilket inte minst rankingen i Miljöbarometern visade där vi var 3:e bästa glesbygdskommun. Det räcker dock inte. I jämförelse med alla kommuner ligger vi inte ens i mittensiktet (176:e plats) vilket vi knappast kan vara nöjda med. Miljö- och klimatarbetet är dessutom ett ständigt pågående projekt där kraven höjs från år till år. Vill vi behålla vår position så måste vi arbeta strategiskt och metodiskt.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram en strategi och handlingsplan för att kommunen ska kunna genomföra de åtaganden som finns för att kommunen ska bli miljövänlig och fossilfri.

Miljö- och klimatarbetet

I energieffektiviseringsstrategin sägs tydligt och klart att ett hot mot kommunens klimatarbete är att det inte avsätts tillräckligt med resurser för att personalen ska kunna göra ett bra arbete.

Vi kommer att behöva personal som både har kompetens och tid avsatta för att driva och genomföra detta viktiga miljö- och klimatarbete. Kommunen har under året nyanställt personal med kompetensen, men inte avsatt tillräckligt med tid för att miljöarbetet ska kunna utföras på ett tillfredsställande sätt.

Nu lägger vi därför ytterligare resurser för att arbeta strategiskt med miljöfrågorna. Det handlar bland annat om att klimatsäkra kommunen, ta fram planer för att förebygga klimatförändringar, men även planer för att lindra klimatförändringarnas påverkan på de kommunala verksamheterna. Det handlar bland annat om hur fastigheterna påverkas, bibehålla vattenkvaliteten och avkyllning av kommunala fastigheter. I det arbetet ingår även att förankra arbetet inom verksamheterna i hela kommunkoncernen samt utåt mot allmänheten.

Kostnad 250 tkr/år (kompletteringsbudgeten)

Klimatbudget

Vi vill att kommunen lägger in nästa växel och startar upp arbetet med att ta fram en klimatbudget och se över hur kommunens konsumtion av fossilt bränsle kan klimatkompenseras – helst på ett lokalt plan. Om vi menar allvar med att vi är bra på miljö- och klimatfrågor så bör vi ta ett helhetsgrepp och även inbegripa finanserna i det arbetet.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram förslag på hur Nordanstig kan arbeta med klimatbudget och rutiner för hur arbetet ska följas upp.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram en strategi för att kommunen ska bli fossilfri till 2030.

Uppdrag till kommunstyrelsen: se över möjligheterna för kommunen att t.ex. via lokala andelsjordbruk, mer aktivt kan stödja det lokala lantbruket samtidigt som det ökar möjligheterna för skoleleverna att göras delaktiga i den mat som produceras för skolan.

Energieffektivisering

Vi behöver satsa än mer på upprustning och energieffektivisering av de kommunala fastigheterna. I samband med ordinarie underhåll bör en bedömning göras om det finns ekonomiska incitament för att samtidigt energieffektivisera eller installera förnybar energi.

Uppdrag till Nordanstigs Bostäder AB: upprusta och energieffektivisera kommunens fastigheter.

Hälsosam mat

I Sverige har vi djurskyddslagar och höga krav på produktion av livsmedel. Därför ska kommunen vid upphandling av livsmedel ha de svenska riktlinjerna som lägsta krav. Redan tidigare har vi rutiner för GMO-fri mat, men ska svenskt lantbruk kunna fortsätta producera livsmedel måste det offentliga stödja det genom att faktiskt ställa de högre kraven på de livsmedel som barnen får i skolan och de äldre i hemtjänsten och på äldreboendena.

Personalpolitik

Vi vill att under 2017-2019 ska all personal känna delaktighet och inflytande över sitt arbete. Nordanstigs kommun ska bli en mer attraktiv arbetsgivare.

Nordanstigs kommun är den största arbetsgivaren i kommunen. Vi har personal inom många yrken och nordanstigsborna träffar dem i många olika sammanhang. På många sätt är personalens mående en temperaturmätare över hur kommunen mår.

Om personalen mår bra och känner att de utvecklas så gör de ett bättre arbete. Det är också viktigt att de efter arbetstid känner att de orkar med sin vardag och mår bra. Därför är det viktigt att personalen har inflytande över verksamheterna och att de känner sig delaktiga och kan påverka sitt arbete.

Personalutveckling

En modern organisation behöver personal som är ansvarstagande och känner att de har inflytande på sitt arbete. Därför är det viktigt att organisationen präglas av modet att överlåta mycket av ansvaret, men även makten, för det egna arbetet till personalen.

För att ge personalen möjlighet att utvecklas på arbetet och känna delaktighet och inflytande behöver vi avsätta pengar i budgeten (omställningspotten) för de personalgrupper som vill förändra sitt arbetssätt och själva överta ansvaret för vissa uppgifter.

Kostnad inom ram

Arbetstidsförkortning för socialsekreterarna

Alla kommuner i landet har problem med att få tag på utbildade socionomer, så även Nordanstigs kommun. Följden blir underbemanning som leder till övertid, stress och sjukskrivningar samt - som en följd därav - problem att upprätthålla de lagkrav som åligger kommunen.

För att klara lagkraven tar kommunen därför idag in så kallade socionomkonsulter, i dagligt tal stafettpersonal, för att utföra det arbete som skulle gjorts av ordinarie personal. Det är mycket olyckligt, särskilt i verksamheter där personkontakter och kontinuitet är av största vikt. För en god kvalitet i biståndsbedömningar och myndighetsbeslut krävs att personalen

har "hela bilden", vilket är svårt, för att inte säga omöjligt, för den som arbetar på en arbetsplats under en kortare tid.

Socionomkonsulterna kostar upp till tre gånger så mycket som fast personal, vilket blir orimligt i längden. För kommunens ekonomi kommer en arbetstidsförkortning därför i längden att löna sig då det gör det möjligt att bli fri från behovet av konsulter.

För att Nordanstigs kommun ska bli en mer attraktiv arbetsgivare för socionomer vill vi prova arbetstidsförkortning med bibehållen lön som ett sätt att skapa mer intressanta anställningar.

På andra arbetsplatser har en arbetstidsförkortning skett i samband med att arbetet omorganiserats genom att tvåskift har införts. Vi ser att det kan vara något som kommunen bör ha i åtanke vid införandet av arbetstidsförkortningen. På så sätt kan en del av kvällsjouren skötas av ordinarie personal.

Satsningen motsvarar anställning av ytterligare socionomer eller administratörer som stöd för socialsekreterarna, som täcker upp för de 25 % av arbetstiden som försvinner för socionomernas arbetstidsförkortning från 8 timmar/dag till 6 timmar.

Kostnad 1,9 Mkr/år

Hemtjänsten

Hemtjänstpersonalen har en viktig funktion för att de äldre ska kunna bo kvar hemma. Det är de som levererar mat, städar, hjälper till med hygien, tvättar och handlar. För att de ska kunna utföra sitt arbete på ett professionellt sätt behöver de kunna planera sitt arbete. Idag försvåras det av att ansvaret för att åka på larmen, ligger ute på ordinarie hemtjänstpersonal. Det försämrar kvaliteten på arbetet och kan förlänga tiden för dem att åka på larmen.

Vi tillsätter därför två tjänster; en i varje hemtjänstområde, som har ansvar för larmen dagtid. Mellan larmen kommer de fungera som en extraresurs för övrig personal samt för brukarna som kan få lite guldkant på tillvaron.

Kostnad 700 tkr/år (kompletteringsbudgeten)

Utbildningssatsning

Personalens genomsnittsalder i kommunens verksamheter är relativt hög och speciellt skör är situationen inom hemtjänsten där det är svårt att rekrytera ny personal. Framförallt för att färre ungdomar tar körkort, vilket är ett måste inom hemtjänsten. Vi gör därför en utbildningssatsning där framförallt satsningen på körkort är prioriterat. För att komma ifråga för det bör särskilda villkor ställas.

Kostnad 100 tkr 2017, 60 tkr 2018

Sjuktalen

Inom både omsorgen och på utbildningssidan har sjuktalen nått nya höjder. Visserligen finns i flera fall naturliga förklaringar som enskilda fall av svåra sjukdomar, men det här har varit en trend under flera år. Samtidigt har politiken sparat in på personal vilket ökat stressen på arbetet. Vi ser att våra satsningar på bland annat ökad lärartäthet och fler personal inom hemtjänsten kan minska den arbetsrelaterade stressen. Även en övergång till självstyrande grupper och en mer brukarcentrerad omsorg kommer att minska sjuktalen.

Besparing 750 tkr 2017, 1,5 Mkr 2018, 2 Mkr 2019 och 2,6 Mkr 2020

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges mål: Verksamhetens nettokostnader plus finansnetto exklusive intäkter av engångskaraktär ska vara högst 99 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift för vardera åren 2017-2019.

Investeringsvolym för innevarande år bör lägst motsvara årets avskrivning. Årets investeringsvolym samt ombudgetering från föregående år får högst motsvara årets avskrivningar gånger tre.

Soliditeten inklusive total pensionsskuld ska förbättras årligen.

Likviditeten skall vara lägst 100 % d.v.s. omsättningstillgångarna skall vara högre än de kortfristiga skulderna.

Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel och/eller specifika bidrag.

Kommunen skall amortera låneskulden med minst 6 % per år.

Vi vill också att under 2016-2019 ska kommunens ekonomiska situation förbättras inom våra miljömässiga ramar.

En social och ekonomisk hållbarhet kan endast nås inom de ramar som miljön sätter upp åt oss. Därför hänger en god ekonomisk hushållning ihop med såväl social som miljömässig hushållning.

Vi anser det viktigt och angeläget att kommunen har en ekonomi i balans, vilket innebär att kommunen varje år bör ha ett resultat som minst motsvarar 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift. Vi ser dock att de närmaste åren kommer att bli tuffa och att vi inte kommer att nå upp till de målen. Kommunstyrelsen har dock redan slagit fast att målet för de närmaste 4 åren bör vara minst 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och fastighetsavgift, vilket vår budget klarar över perioden.

Vi ser också att soliditeten behöver förbättras – särskilt är det den totala pensionsskulden som är tung att bära. Likviditeten ska vara lägst 100% vid varje enskilt tillfälle och samtliga investeringar bör finansieras med egna medel och destinerade bidrag. Slutligen är det rimligt att kommunen fortsätter att amortera låneskulden med minst 6 % per år.

Under planperioden kommer alla dessa mål inte vara möjliga att uppnå. Bland annat kommer resultatet inte att nå upp till den ursprungliga målsättningen på 2 % i resultat för varje år. Anledningen till detta är att vi i vissa lägen väljer att ta utgifter idag istället för att spara dem till imorgon. Kommunens "underhållsskuld" beräknas till ca 50 Mkr och om vi fortsätter att underfinansiera underhållet så kommer det att kosta än mer i slutändan. Därför väljer vi till exempel att höja underhållet av kommunens fastigheter.

Några andra utgifter som vi väljer att ta idag är satsningen på skolan, på demokratiutvecklingen och på näringslivet. Orsaken till att vi gör den prioriteringen är för att vi ser att de är nödvändiga för att vi i framtiden ska ha skatteintäkter som kan betala för välfärden i kommunen.

Kommunens finansiella tillgångar finns i viss utsträckning placerad i mer eller mindre lättillgängliga fonder, obligationer och andra finansiella instrument. Dessa placeringar bör harmoniera med kommunens ambitioner på miljöområdet. Därför ger vi kommunstyrelsen i uppdrag att titta på detta i samband med översynen av kommunens placeringspolicy samt att ta fram en handlingsplan för hur divesteringen smidigast ska ske.

Uppdrag till kommunstyrelsen: se över kommunens placeringspolicy för att försäkra oss om att den stämmer överens med kommunens värdegrund, och i övrigt är fri från ohälsosamma inslag som till exempel innehav av aktier, fonder och andra finansiella instrument i företag som sysslar med fossil energi eller annan verksamhet som har en negativ klimatpåverkan.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram ett handlingsplan för hur kommunen snabbast, och utan att förlora ränteintäkter, kan divestera i aktier, fonder och andra finansiella instrument som investerar i fossilindustrin.

Uppdrag till kommunstyrelsen: ta fram en upphandlingsstrategi för hållbar upphandling; socialt, miljömässig och ekonomisk. Framförallt vill vi se skarpare krav på sociala och miljömässiga krav vid upphandlingar.

Ökat underhåll

I åtgärdspaketet beslutades om neddragningar av nödvändigt underhåll på kommunens fastigheter. Detta kommer i förlängningen innebära högre kostnader för reinvesteringar. Därför höjer vi underhållet för att minska risken för framtida kostnader.

Kostnad 3 Mkr 2017, 3,15 Mkr 2018, 3,3 Mkr 2019 och 3,47 Mkr 2020

Finanserna

Under den här rubriken vill vi förklara några av våra satsningar och reda ut en del begrepp.

I inledningen nämner vi vår ambition att öka i befolkning så att vi blir 12 000 invånare till år 2030. Observera att vi, trots vår målsättning, inte använder de siffrorna i budgeten. Det innebär att vår budget inte innehåller några glädjekalkyler utan siffror som är hållbara. Istället använder vi de siffror som kommer från SKL och kommunens ekonomikontor.

I texterna ovan talar vi också om "kompletteringsbudgeten". Med det menas att de satsningar som ligger inom kompletteringsbudgeten inte har någon finansiering förrän regeringens budget för 2017 har bifallits i riksdagen i höst. Där finns en satsning på 10 extra miljarder i generella statsbidrag som utlovats till kommuner och landsting. Enligt förhandsinformation kommer Nordanstigs kommun att få ca 10,2 Mkr extra varje år. De satsningarna kan därför inte bli verklighet om regeringens budget faller.

En del av våra satsningar finansierar vi genom att använda oss av "omställningspotten" som kom till under arbetet med att effektivisera verksamheterna.

De satsningar som vi finansierar genom "omställningspotten" är sådana satsningar som antingen minskar kommunens kostnader på sikt, eller ökar intäkterna. Därför har vi finansierat t.ex. näringslivsutvecklingen och extraresursen via "omställningspotten".

Vi har också minskat löneutvecklingsutrymmet med en del av de pengarna som var öronmärkta för socialsekreterarna. Detta då vi ser att arbetstidsförkortning är ett bättre sätt att bli mer attraktiv som arbetsgivare för socionomerna. Vi har dock inte använt hela den potten som var öronmärkt för dem, vilket fortfarande gör det möjligt att höja deras löner OCH sänka arbetstiden.

Vi genomför i budgeten ett flertal åtgärder som är ämnade att sänka sjuktalet. Bland dem kan nämnas satsningen på självstyrande grupper, utökande av larmtjänster inom hemtjänsten, arbetstidsförkortning för socialsekreterarna och höjd lärartäthet. 2015 hade kommunen en sjukfrånvaro på 7,7 %. För varje 1,5 %-enhet som sjukfrånvaron kan minskas så är det en besparing för kommunen på ca 1 Mkr. Målvärdet är en sjukfrånvaro på max 4,5% för hela kommunorganisationen, men som synes i budgetförslaget så räknar vi inte med att nå det målet förrän 2020.

Driftsbudget

Budgeten i siffror. Här finns alla våra satsningar samlade på samma sida och under de avdelningar i kommunorganisationen som de hör hemma i.

DRIFTSBUDGET	Budget	Budget	Plan	Plan
Nettobelopp i 1 000 kronor	2017	2018	2019	2020
Staben	-90 217	-92 751	-95 718	-98 265
Ingående ram	-89 967	-93 251	-97 718	-100 865
Näringslivsutvecklare	-500	-500	0	0
Extra resurs – inom ram	-500	-500	0	0
Sänkta sjuktal	750	1 500	2 000	2 600
Samhällsutveckling & kommunikation	-14 920	-14 732	-14 596	-14 834
Ingående ram	-14 320	-14 132	-14 246	-14 484
Folkhälsoarbetet	-350	-350	-350	-350
Invent. o markn.föring byggbar mark	-250	-250	0	0
Teknik & hållbarhet	-49 433	-51 004	-52 373	-52 696
Ingående ram	-45 933	-47 354	-48 823	-48 976
Miljöarbetet	-250	-250	-250	-250
Återställt underhåll	-3 000	-3 150	-3 300	-3 470
Ringlinje	-250	-250	0	0
Utbildning	-151 089	-151 919	-151 686	-152 236
Ingående ram	-148 239	-148 544	-147 791	-148 316
Utveckla biblioteken	-100	-100	-100	-100
Höjda lärarlöner	-750	-775	-795	-820
Höjd lärartäthet	-2 000	-2 500	-3 000	-3 000
Vård och omsorg	-172 049	-164 337	-166 000	-168 776
Ingående ram	-171 249	-163 577	-165 300	-168 076
Hemtjänsten; larm och guldkant	-700	-700	-700	-700
Körkort – utbildningssatsning	-100	-60	0	0
Social omsorg	-36 333	-34 866	-34 572	-33 726
Ingående ram	-35 408	-35 441	-35 647	-35 801
Socialsekreterama, arbetstidsförkortning	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
Besparing socionomkonsulter	1 000	2 500	3 000	4 000
Kvinnoujouren	-25	-25	-25	-25
Summa boxar	-514 041	-509 609	-514 945	-520 533
Löneökning	-11 185	-20 108	-32 051	-44 397
Ingående ram	-12 685	-23 108	-36 551	-50 397
Minskning av löneökningstrymme	1 500	3 000	4 500	6 000
Visions- och projektbidrag	-2 500	-2 500	-2 500	-1 500
Ingående ram	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Extra tillägg	-1 000	-1 000	-1 000	
Ks förfogandemedel	-500	-500	-500	-500
Ingående ram	-500	-500	-500	-500
Summa visionsbidrag m.m.	-3 000	-3 000	-3 000	-2 000
Summa omställningskostnader	-4 382	-8 986	0	0
Ingående ram	-10 882	-15 596	0	0
Extraresurs	500	500	0	0
Inventering och markn.föring byggbar mark	500	500	0	0
Återställt underhåll	3 000	3 150	0	0
Körkort – utbildningssatsning	100	60	0	0
Socialsekreterama, arbetstidsförkortning	1 900	1 900	0	0
Näringslivsutvecklare	500	500	0	0
Avskrivning	-13 750	-14 250	-14 000	-14 000
Ingående ram	-13 500	-13 500	-13 500	-14 000
Ökning enligt budget	-250	-750	-500	0
Summa avskrivning	-13 750	-14 250	-14 000	-14 000
Skatteintäkter	395 717	407 413	415 822	423 776
Generella statsbidrag och fastighetsavgift	159 832	156 319	159 322	162 582
Ingående ram	149 553	146 040	149 043	152 303
Extra generella statsbidrag	10 279	10 279	10 279	10 279
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	555 549	563 732	575 144	586 358
Finansförvaltning (netto)	-1 571	-1 781	-2 065	-2 147
	9 823	6 187	8 479	2 006

Resultat

Tabellen visar vår budget för 2017-2020. Det två sista åren (2019-20) är dock mer osäkra att beräkna. Särskilt med tanke på att det är en ny mandatperiod. *Därför ska siffrorna för de sista åren tas med en nypa salt.*

RESULTATRÄKNING	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 kronor	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens nettokostnader boxar	-514 041	-509 609	-514 945	-520 533
Löneökningar centralt	-11 185	-20 108	-32 051	-44 397
Visions- och projektbidrag m.m.	-3 000	-3 000	-3 000	-2 000
Omställningskostnader	-4 382	-8 986	0	0
Gemensamma kostnader exklusive avskrivningar	2 203	189	-604	-1 275
Avskrivningar	-13 750	-14 250	-14 000	-14 000
Skatteintäkter	395 717	407 413	415 822	423 776
Generella statsbidrag och utjämning	159 832	156 319	159 322	162 582
Finansnetto	-1 571	-1 781	-2 065	-2 147
Årets resultat	9 823	6 187	8 479	2 006

Investeringsbudget

Budgeten innehåller inte någon investeringsbudget i detalj, men för att få korrekta siffror till driftsbudgeten krävs att ramarna för investeringsbudgeten finns. För tydlighetens skull har vi presenterat dem (nedan).

Under de närmaste åren står kommunen inför flera större investeringar som vi anser vara viktiga för fortsatt expansion. Det handlar om att bygga ut centralskolan i Bergsjö så att alla elever får plats och att det finns en god studiemiljö. Vi ser också behovet av att bygga en allaktivitetshall för att framförallt ge våra barn en god tillgång till träningsmöjligheter inom kommunens gränser.

Vi har också lagt in 1 Mkr/år för medborgarbudgeten samt 250 tkr/år till biblioteken.

Bortanför planperioden ser vi också behovet av att bygga ut Sörgården för att vår äldre befolkning ska få en adekvat vård under sina sista år.

Vår investeringsbudget ser ut som följande:

2017: 25 Mkr

2018: 35 Mkr

2019: 30 Mkr

2020: 20 Mkr

